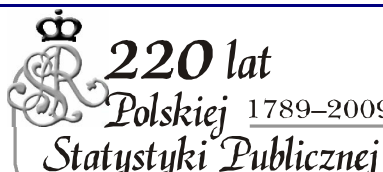

	URZĄD STATYSTYCZNY W WARSZAWIE ul. 1 Sierpnia 21, 02-134 Warszawa		
	<i>Informacja sygnałna</i>	Data opracowania 24.12.2009 r.	
Kontakt: e-mail: sekretariatUSWAW@stat.gov.pl tel. 022 464 23 15, 022 464 23 12 faks 022 846 76 67			
Internet: www.stat.gov.pl/warsz			

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM W III KWARTALE 2009 R.

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła.

Informacja została opracowana na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), przeprowadzonego w III kwartale 2009 r.

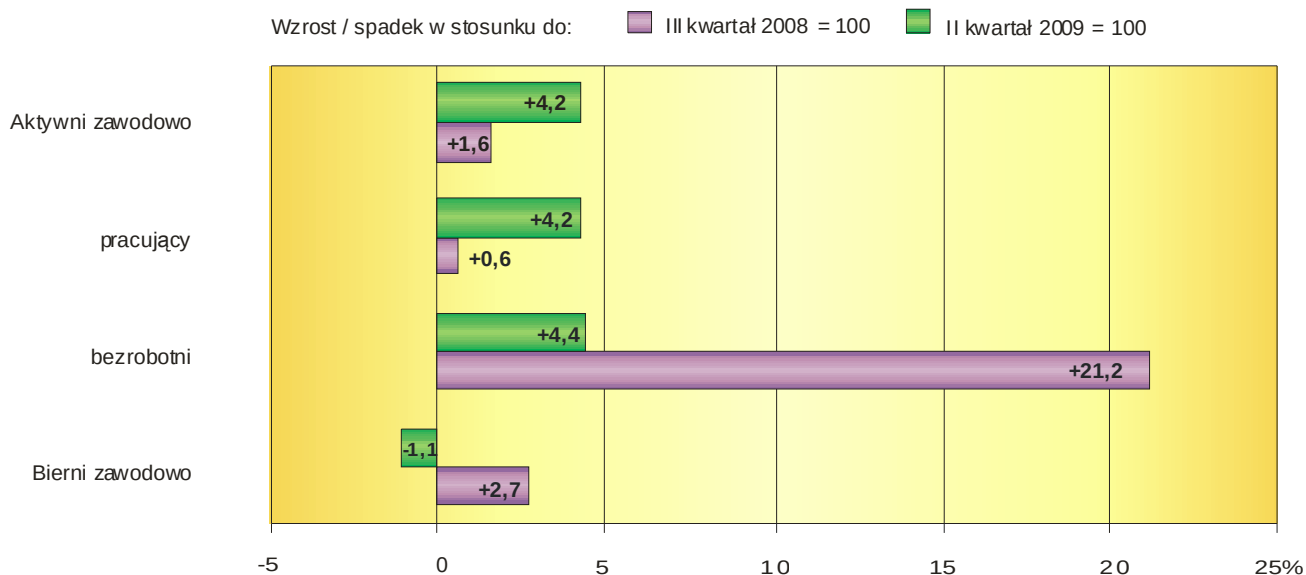
Sumy niektórych danych mogą być różne od wielkości „ogółem”. Wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

* *
*

PODSTAWOWE WYNIKI

Wyszczególnienie	III kwartał 2008	II kwartał 2009	III kwartał 2009
Aktywni zawodowo w tys.	2706	2638	2748
pracujący	2589	2501	2605
bezrobotni	118	137	143
Bierni zawodowo w tys.	1795	1864	1844
Współczynnik aktywności zawodowej w %	60,1	58,6	59,8
Wskaźnik zatrudnienia w %	57,5	55,6	56,7
Stopa bezrobocia w %	4,4	5,2	5,2

Zmiany na rynku pracy w III kwartale 2009 r.

PODSTAWOWE DEFINICJE PRZYJĘTE W B A E L

Podstawą metodologii BAEL są definicje ludności aktywnej zawodowo (pracujących i bezrobotnych), przyjęte na XIII Międzynarodowej Konferencji Statystyków Pracy w październiku 1982 r. i **zalecane do stosowania przez Międzynarodową Organizację Pracy i EUROSTAT.**

Ludność aktywna zawodowo (tzw. siła robocza) obejmuje wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne, zgodnie z definicjami podanymi poniżej.

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
 - z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
 - do 3 miesięcy,
 - powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały 50% dotychczasowego wynagrodzenia (od I kwartału 2006 r.).

Do pracujących – zgodnie z międzynarodowymi standardami – zaliczono również uczniów, z którymi zakład pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Ze względu na przyjęte założenia metodologiczne badania, liczba pracujących uzyskana w BAEL nie obejmuje niektórych kategorii osób, które są wliczane do pracujących w sprawozdawczości z zakresu zatrudnienia, m.in. pracujących mieszkających w hotelach pracowniczych oraz pracujących za granicą na rzecz polskich pracodawców.

Klasyfikacja statusu zatrudnienia oparta została na *International Classification of Status in Employment (ICSE)* i wyróżnia następujące kategorie pracujących:

- **pracodawca** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i zatrudnia co najmniej 1 pracownika najemnego,
- **pracujący na własny rachunek** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i nie zatrudnia pracowników,
- **pracownik najemny** – osoba zatrudniona na podstawie stosunku pracy w przedsiębiorstwie publicznym lub u pracodawcy prywatnego, również w indywidualnym gospodarstwie rolnym,
- **pomagający bezpłatnie członkowie rodziny** – osoba, która bez umownego wynagrodzenia pomaga w prowadzeniu rodzinnej działalności gospodarczej, w tym w prowadzeniu gospodarstwa rolnego/działki rolnej.

Do **pracowników najemnych** zaliczono również osoby wykonujące pracę nakładczą oraz uczniów, z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy (jeżeli otrzymują wynagrodzenie).

Do **pracujących na własny rachunek** zaliczono również agentów we wszystkich rodzajach agencji.

Bezrobotni, według BAEL, są to osoby w wieku 15–74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
 - aktywnie poszukiwały pracy w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany),
 - były gotowe (zdolne) podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.
- Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Od I kwartału 2008 r. czas poszukiwania pracy liczony jest od momentu zakończenia przerwy w poszukiwaniu pracy, o ile wystąpiła i trwała co najmniej 4 tygodnie. W związku z tym, dane te nie są porównywalne z wynikami z lat poprzednich.

Ludność bierna zawodowo, tzn. pozostająca poza siłą roboczą, są to wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne, tzn. osoby, które w okresie badanego tygodnia:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były gotowe (zdolne) do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
 - dłuższym niż 3 miesiące,
 - do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć.

Wśród biernych zawodowo wyróżnia się grupę **zniechęconych**, do której należą osoby nieposzukujące pracy, ponieważ są przekonane, że jej nie znajdą.

Współczynnik aktywności zawodowej jest to procentowy udział aktywnych zawodowo ogółem lub danej grupy w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej ogółem lub danej grupy (wyróżnianej m.in. ze względu na wiek, poziom wykształcenia).

Wskaźnik zatrudnienia jest to procentowy udział pracujących ogółem lub danej grupy w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej ogółem lub danej grupy (wyróżnianej m.in. ze względu na wiek, poziom wykształcenia).

Stopa bezrobocia jest to procentowy udział bezrobotnych ogółem lub danej grupy w liczbie ludności aktywnej zawodowo ogółem lub danej grupy (wyróżnianej m.in. ze względu na wiek, poziom wykształcenia).

Przez **ludność w wieku produkcyjnym** rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18–64 lata, dla kobiet – 18–59 lat.

Informacje o **wykształceniu** ilustrują poziom wykształcenia ukończonego, z wyjątkiem informacji o wykształceniu podstawowym, które dotyczą osób z ukończoną i nieukończoną szkołą podstawową oraz osób bez wykształcenia szkolnego.

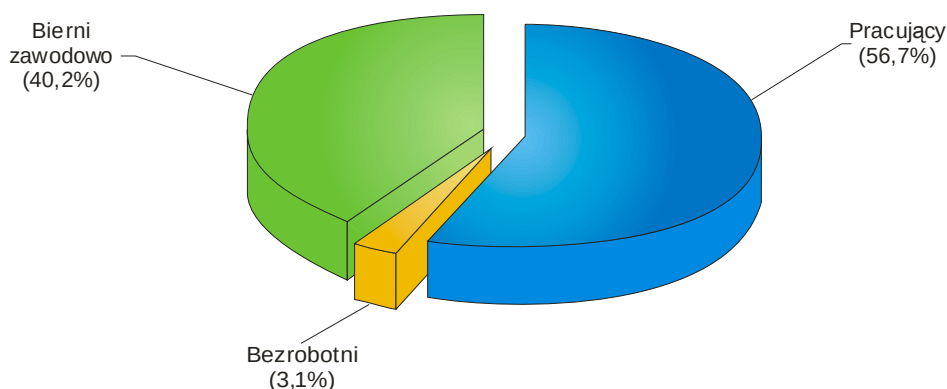
* *

*

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ

W III kwartale 2009 r. wśród ogółu ludności województwa mazowieckiego w wieku 15 lat i więcej 56,7% stanowili pracujący, 3,1% – bezrobotni, a 40,2% – bierni zawodowo. Oznacza to, że mniej niż połowa ludności w wieku 15 lat i więcej (43,3%) nie wykonywała pracy; w III kwartale 2008 r. – 42,5%.

**Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej
według statusu na rynku pracy w III kwartale 2009 r.**

W III kwartale 2009 r. zbiorowość aktywnych zawodowo w województwie mazowieckim liczyła 2748 tys. osób, a biernych zawodowo – 1844 tys. osób.

W porównaniu z analogicznym okresem 2008 r. zwiększyła się liczba osób aktywnych zawodowo o 42 tys., tj. o 1,6%, wzrosła także populacja biernych zawodowo o 49 tys., tj. o 2,7%. Wśród aktywnych zawodowo wzrosła liczba pracujących (o 16 tys., tj. o 0,6%) i liczba bezrobotnych (o 25 tys., tj. o 21,2%).

W porównaniu z II kwartałem br. liczba aktywnych zawodowo zwiększyła się o 110 tys. osób, tj. o 4,2%. Wśród aktywnych zawodowo odnotowano wzrost liczby pracujących o 104 tys. osób (tj. o 4,2%) i bezrobotnych o 6 tys. osób (tj. o 4,4%). Liczba osób biernych zawodowo w okresie kwartału zmniejszyła się o 20 tys., tj. o 1,1%.

W porównaniu z sytuacją w analogicznym okresie 2008 r. zmniejszyło się obciążenie pracujących osobami niepracującymi. W III kwartale 2009 r. na 1000 pracujących przypadało 763 osoby bezrobotne i biernie zawodowo, podczas gdy w III kwartale 2008 r. – 739. W odniesieniu do poprzedniego kwartału również odnotowano spadek tego wskaźnika (II kwartał br. – 800).

Tabl. 1. Ludność aktywna i bierna zawodowo w III kwartale 2009 r.

Wyszczególnienie	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo
	ogółem	pracujący	bezrobotni	
	w tysiącach			
O g ó ł e m	2748	2605	143	1844
mężczyźni	1480	1405	75	707
kobiety	1268	1200	68	1137
Miasta	1782	1697	86	1187
Wieś	965	908	57	656

W III kwartale 2009 r. ludność aktywna zawodowo stanowiła 59,8% ogółu ludności województwa w wieku 15 lat i więcej. Współczynnik aktywności zawodowej ludności zmniejszył się w stosunku do III kwartału 2008 r. o 0,3 pkt proc., a w odniesieniu do II kwartału 2009 r. wzrósł o 1,2 pkt proc.

W porównaniu z III kwartałem 2008 r. wzrósł poziom aktywności zawodowej kobiet (o 1,0 pkt proc.), w populacji mężczyzn nastąpił spadek (o 1,7 pkt proc.). W miastach współczynnik aktywności zawodowej wzrósł o 0,4 pkt proc., na wsi obniżył się o 1,6 pkt proc.

W porównaniu z II kwartałem br. zwiększył się współczynnik aktywności zawodowej w populacji kobiet (o 1,3 pkt proc.) oraz w populacji mężczyzn (o 1,2 pkt proc.). Wśród mieszkańców wsi poziom aktywności zawodowej wzrósł o 2,4 pkt proc., a wśród mieszkańców miast - o 0,6 pkt proc.

W III kwartale 2009 r., podobnie jak we wcześniejszych okresach, największą aktywność zawodową wykazywały osoby w wieku 35—44 lata oraz 25—34 lata. Współczynnik aktywności zawodowej dla tych osób wynosił odpowiednio 90,3% i 89,0%. Najniższy poziom aktywności zawodowej notowano wśród osób w wieku 55 lat i więcej – 23,2%. W najmłodszej grupie wiekowej (15—24 lata) współczynnik aktywności zawodowej wynosił 37,0%. Dla osób w wieku produkcyjnym współczynnik ten wyniósł 76,4% (w III kwartale ub. r. – 75,9%).

W III kwartale br., najwyższy współczynnik aktywności zawodowej występował wśród osób z wykształceniem wyższym – 81,4%. Wysokim poziomem aktywności zawodowej charakteryzowały się także osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 69,3% oraz policealnym i średnim zawodowym – 68,4%. Najniższy współczynnik aktywności zawodowej notowano wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym – 22,9%.

Tabl. 2. **Współczynnik aktywności zawodowej**

Wyszczególnienie	III kwartał 2008	II kwartał 2009	III kwartał 2009		
	w %			wzrost (+) lub spadek (–) w pkt proc. w stosunku do	
				III kw. 2008	II kw. 2009
O g ó ł e m	60,1	58,6	59,8	–0,3	+1,2
mężczyźni	69,4	66,5	67,7	–1,7	+1,2
kobiety	51,7	51,4	52,7	+1,0	+1,3
Miasta	59,6	59,4	60,0	+0,4	+0,6
Wieś	61,1	57,1	59,5	–1,6	+2,4

PRACUJĄCY

W III kwartale 2009 r. w województwie mazowieckim populacja pracujących liczyła 2605 tys. osób i zwiększyła się w stosunku do III kwartału 2008 r. o 16 tys., tj. o 0,6%. Wzrost liczby pracujących odnotowano w populacji kobiet (o 40 tys., tj. o 3,4%), w populacji mężczyzn nastąpił spadek (o 23 tys., tj. o 1,6%). Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania – wzrost nastąpił wśród pracujących mieszkańców wsi (o 60 tys., tj. o 7,1%), natomiast wśród mieszkańców miast odnotowano spadek (o 44 tys., tj. o 2,5%).

W porównaniu z II kwartałem 2009 r. liczba pracujących zwiększyła się o 104 tys. osób, tj. o 4,2%, a wzrost ten w większym stopniu dotyczył populacji kobiet niż mężczyzn (odpowiednio o 56 tys., tj. o 4,9% i o 48 tys., tj. o 3,5%). W okresie kwartału wzrosła także liczba pracujących mieszkańców miast (o 59 tys., tj. o 3,6%) i wsi (o 45 tys., tj. o 5,2%).

Tabl. 3. Pracujący

Wyszczególnienie	III kwartał 2008	II kwartał 2009	III kwartał 2009		
	w tysiącach			III kw. 2008 = 100	II kw. 2009 = 100
O g ó ł e m	2589	2501	2605	100,6	104,2
mężczyźni	1428	1357	1405	98,4	103,5
kobiety	1160	1144	1200	103,4	104,9
Miasta	1741	1638	1697	97,5	103,6
Wieś	848	863	908	107,1	105,2

W III kwartale 2009 r. pracujący stanowili 56,7% ogółu ludności województwa w wieku 15 lat i więcej. W porównaniu z III kwartałem 2008 r. ogólny wskaźnik zatrudnienia zmniejszył się o 0,8 pkt proc. Wzrost wskaźnika zatrudnienia odnotowano w populacji kobiet (o 0,7 pkt proc.). Spadek nastąpił w populacji mężczyzn (o 2,3 pkt proc.) oraz wśród mieszkańców wsi (o 2,4 pkt proc.). Wśród mieszkańców miast wskaźnik zatrudnienia utrzymał się na takim samym poziomie, jak w analogicznym kwartale 2008 r.

W stosunku do II kwartału 2009 r. ogólny wskaźnik zatrudnienia zwiększył się o 1,1 pkt proc. Wzrost wskaźnika zatrudnienia był większy w populacji kobiet (o 1,4 pkt proc.), niż mężczyzn (o 0,9 pkt proc.) oraz wśród mieszkańców wsi (o 1,9 pkt proc.) niż miast (o 0,7 pkt proc.).

Tabl. 4. Wskaźnik zatrudnienia według płci i miejsca zamieszkania

Wyszczególnienie	III kwartał 2008	II kwartał 2009	III kwartał 2009		
	w %			wzrost (+) lub spadek (-) w pkt proc. w stosunku do	
				III kw. 2008	II kw. 2009
O g ó ł e m	57,5	55,6	56,7	-0,8	+1,1
mężczyźni	66,6	63,4	64,3	-2,3	+0,9
kobiety	49,2	48,5	49,9	+0,7	+1,4
Miasta	57,1	56,4	57,1	—	+0,7
Wieś	58,4	54,1	56,0	-2,4	+1,9

W III kwartale 2009 r. najwyższy wskaźnik zatrudnienia notowano wśród osób w wieku 35—44 lata oraz 25—34 lata, a najmniejszy – wśród osób w wieku 55 lat i więcej.

Największy wzrost wskaźnika zatrudnienia w stosunku do III kwartału 2008 r. odnotowano wśród osób w wieku 25—34 lata (o 4,2 pkt proc.), w porównaniu z II kwartałem br. największy wzrost nastąpił w grupie osób w wieku 55 lat i więcej (o 2,5 pkt proc.). Znaczący spadek tego wskaźnika, w odniesieniu do III kwartału ub. r.,

zanotowano wśród osób w wieku 15—24 lata (o 6,1 pkt proc.). W porównaniu z II kwartałem 2009 r. spadek wskaźnika zatrudnienia nastąpił tylko wśród osób w wieku 35—44 lata (o 2,7 pkt proc.).

Dla osób w wieku produkcyjnym wskaźnik zatrudnienia osiągnął poziom 72,3% i był o 1,6 pkt proc. wyższy w porównaniu z II kwartałem br.

Tabl. 5. Wskaźnik zatrudnienia według wieku

Wyszczególnienie	III kwartał 2008	II kwartał 2009	III kwartał 2009		
	w %			wzrost (+) lub spadek (–) w pkt proc. w stosunku do	
				III kw. 2008	II kw. 2009
O g ó ł e m	57,5	55,6	56,7	–0,8	+1,1
15—24 lata.....	37,3	30,6	31,2	–6,1	+0,6
25—34.....	80,7	83,2	84,9	+4,2	+1,7
35—44.....	87,5	89,0	86,3	–1,2	–2,7
45—54.....	81,4	78,6	80,2	–1,2	+1,6
55 lat i więcej.....	21,2	20,2	22,7	+1,5	+2,5

W III kwartale 2009 r. w strukturze pracujących według poziomu wykształcenia nadal dominowały osoby z wykształceniem wyższym – 33,2%, policealnym i średnim zawodowym – 26,9% oraz zasadniczym zawodowym – 22,1%. Wśród tych osób wskaźniki zatrudnienia były także najwyższe i wyniosły: wykształcenie wyższe – 79,5%, policealne i średnie zawodowe – 65,0%, zasadnicze zawodowe – 64,3%. Najniższym wskaźnikiem zatrudnienia (21,0%) charakteryzowały się osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym, których udział w strukturze pracujących był najmniejszy – 8,0%.

W stosunku do III kwartału 2008 r. największy wzrost wskaźnika zatrudnienia wystąpił wśród zbiorowości osób z wykształceniem wyższym (o 0,7 pkt proc.), największy spadek odnotowano wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (o 2,7 pkt proc.).

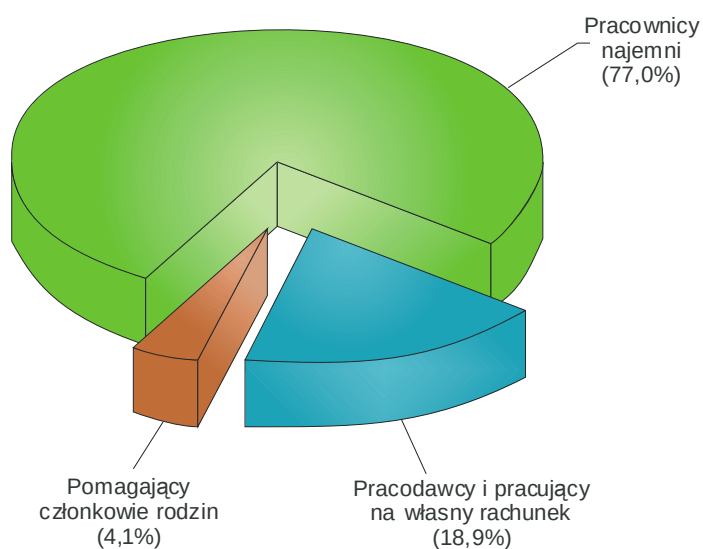
W porównaniu z II kwartałem br. największy wzrost wskaźnika zatrudnienia wystąpił wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (o 2,4 pkt proc.). Spadek wskaźnika zatrudnienia odnotowano tylko wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (o 1,2 pkt proc.).

Tabl. 6. Wskaźnik zatrudnienia według poziomu wykształcenia

Wyszczególnienie	III kwartał 2008	II kwartał 2009	III kwartał 2009		
	w %			wzrost (+) lub spadek (–) w pkt proc. w stosunku do	
				III kw. 2008	II kw. 2009
O g ó ł e m	57,5	55,6	56,7	–0,8	+1,1
Wyższe.....	78,8	78,2	79,5	+0,7	+1,3
Policealne i średnie zawodowe	66,0	63,6	65,0	–1,0	+1,4
Średnie ogólnokształcące..	46,8	46,7	47,3	+0,5	+0,6
Zasadnicze zawodowe	67,0	65,5	64,3	–2,7	–1,2
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe ..	22,7	18,6	21,0	–1,7	+2,4

Kwartał	Polska (%)	Mazowieckie (%)
I 2005	44,0	47,8
II 2005	44,5	46,0
III 2005	46,0	47,8
IV 2005	46,0	49,5
I 2006	44,8	48,2
II 2006	46,0	49,8
III 2006	47,5	50,5
IV 2006	47,5	50,8
I 2007	47,2	50,0
II 2007	48,2	51,2
III 2007	49,2	52,0
IV 2007	49,5	54,2
I 2008	49,5	53,0
II 2008	50,0	54,2
III 2008	51,0	57,5
IV 2008	51,0	56,8
I 2009	50,0	54,5
II 2009	50,5	55,8
III 2009	50,8	56,8

Struktura pracujących według statusu zatrudnienia w III kwartale 2009 r.

W III kwartale 2009 r. zbiorowość bezrobotnych w województwie mazowieckim liczyła 143 tys. osób i zwiększyła się o 25 tys., tj. o 21,2% w stosunku do III kwartału 2008 r., a w odniesieniu do II kwartału br. – o 6 tys., tj. o 4,4%.

Wzrost bezrobocia odnotowany na przestrzeni roku wystąpił zarówno w populacji mężczyzn, jak i kobiet. Liczba bezrobotnych mężczyzn zwiększyła się o 14 tys., tj. o 23,0%, a bezrobotnych kobiet o 11 tys., tj. o 19,3%. Wśród mieszkańców wsi liczba bezrobotnych wzrosła o 17 tys., tj. o 42,5%, natomiast wśród mieszkańców miast o 8 tys., tj. o 10,3%.

W stosunku do poprzedniego kwartału zwiększyła się liczba bezrobotnych mężczyzn (o 6 tys., tj. o 8,7%), liczba bezrobotnych kobiet nie uległa zmianie. Wśród mieszkańców wsi liczba bezrobotnych wzrosła – o 8 tys., tj. o 16,3%, natomiast wśród mieszkańców miast odnotowano spadek – o 2 tys., tj. o 2,3%.

Tabl. 7. **Bezrobotni**

Wyszczególnienie	III kwartał 2008	II kwartał 2009	III kwartał 2009		
	w tysiącach			III kw. 2008 = 100	II kw. 2009 = 100
O g ó ł e m	118	137	143	121,2	104,4
mężczyźni	61	69	75	123,0	108,7
kobiety.....	57	68	68	119,3	100,0
Miasta.....	78	88	86	110,3	97,7
Wieś.....	40	49	57	142,5	116,3

W III kwartale 2009 r. stopa bezrobocia ogółem w województwie wyniosła 5,2% i była wyższa o 0,8 pkt proc. w porównaniu z analogicznym okresem 2008 r., w porównaniu z poprzednim kwartałem – utrzymała się na takim samym poziomie.

Stopa bezrobocia na wsi ukształtowała się na poziomie 5,9%, tj. o 1,1 pkt proc. wyższym niż w miastach (4,8%). W skali roku stopa bezrobocia na wsi zwiększyła się o 1,4 pkt proc., a wśród mieszkańców miast – o 0,5 pkt proc. Wzrost stopy bezrobocia wystąpił zarówno w populacji mężczyzn (o 1,0 pkt proc.), jak i kobiet (o 0,7 pkt proc.). Jednak w dalszym ciągu stopa bezrobocia dla kobiet była wyższa niż dla mężczyzn (5,4% wobec 5,1%).

W stosunku do II kwartału 2009 r. stopa bezrobocia na wsi wzrosła o 0,5 pkt proc., w miastach nastąpił spadek – o 0,3 pkt proc. W populacji kobiet stopa bezrobocia zmniejszyła się o 0,2 pkt proc., w populacji mężczyzn nastąpił wzrost – o 0,3 pkt proc.

Tabl. 8. **Stopa bezrobocia według płci i miejsca zamieszkania**

Wyszczególnienie	III kwartał 2008	II kwartał 2009	III kwartał 2009		
	w %			wzrost (+) lub spadek (–) w pkt proc. w stosunku do	
				III kw. 2008	II kw. 2009
O g ó ł e m	4,4	5,2	5,2	+0,8	–
mężczyźni	4,1	4,8	5,1	+1,0	+0,3
kobiety.....	4,7	5,6	5,4	+0,7	–0,2
Miasta.....	4,3	5,1	4,8	+0,5	–0,3
Wieś.....	4,5	5,4	5,9	+1,4	+0,5

Zarówno w skali roku jak i kwartału, sytuacja na rynku pracy uległa nieznacznemu pogorszeniu. W skali roku największy wzrost stopy bezrobocia (o 7,0 pkt proc.) odnotowano wśród osób w wieku 15–24 lata. Stopa bezrobocia dla tej grupy osób pozostawała najwyższa, wyniosła – 15,5% i była prawie trzykrotnie wyższa niż dla całej populacji. Spadek nastąpił w grupie wiekowej 55 lat i więcej oraz 25–34 lata (odpowiednio o 1,7 pkt proc. i o 1,3 pkt proc.).

W porównaniu z II kwartałem br. spadek odnotowano w grupie 55 lat i więcej – o 4,1 pkt proc. oraz 45—54 lata – o 0,1 pkt proc. W pozostałych grupach wiekowych nastąpił wzrost, przy czym największy wzrost odnotowano wśród osób w wieku 15—24 lata – 2,3 pkt proc.

Dla osób w wieku produkcyjnym stopa bezrobocia osiągnęła poziom 5,3%, tj. o 0,9 pkt proc. wyższy w porównaniu z III kwartałem 2008 r.

Tabl. 9. **Stopa bezrobocia według wieku**

Wyszczególnienie	III kwartał 2008	II kwartał 2009	III kwartał 2009		
	w %			wzrost (+) lub spadek (–) w pkt proc. w stosunku do	
				III kw. 2008	II kw. 2009
O g ó ł e m	4,4	5,2	5,2	+0,8	–
15—24 lata.....	8,5	13,2	15,5	+7,0	+2,3
25—34.....	6,0	4,6	4,7	–1,3	+0,1
35—44.....	1,8	3,2	4,4	+2,6	+1,2
45—54.....	2,8	4,1	4,0	+1,2	–0,1
55 lat i więcej.....	3,8	6,2	2,1	–1,7	–4,1

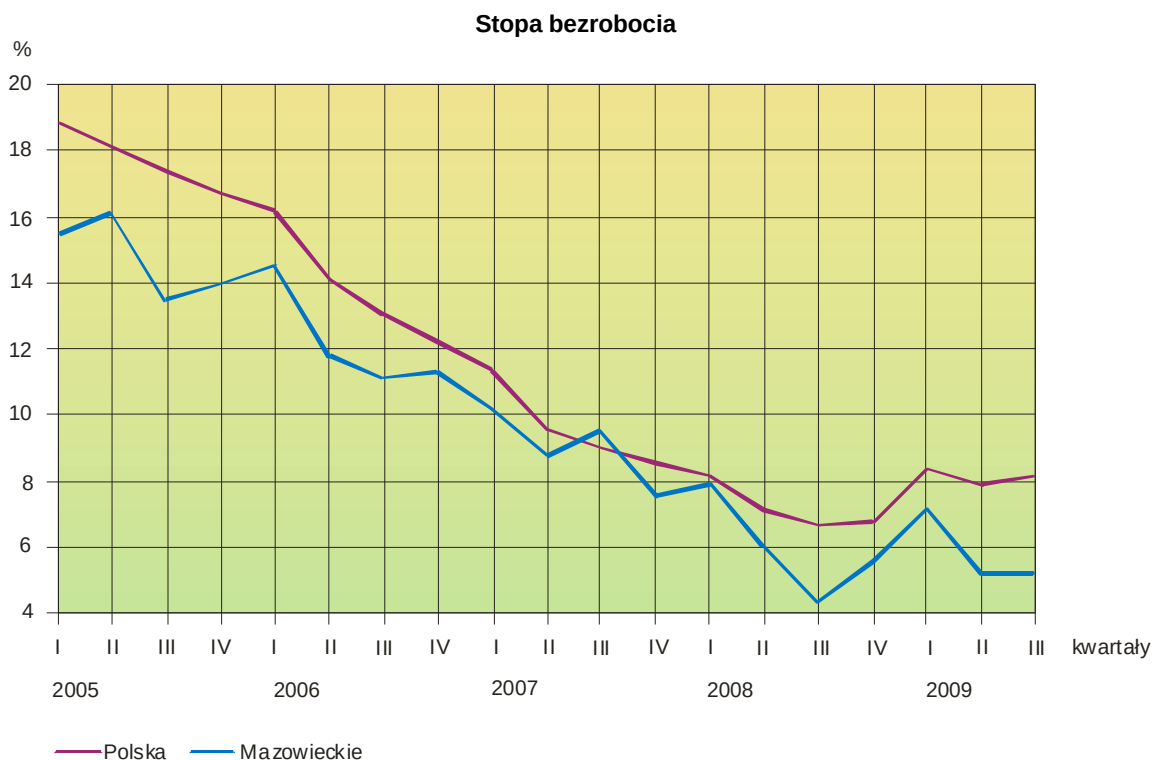
W III kwartale 2009 r., podobnie jak w poprzednich okresach, najniższa stopa bezrobocia wystąpiła wśród osób z wykształceniem wyższym – 2,4%, a najwyższa wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym – 8,8%. Wysoką stopę odnotowano także wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – 8,0% oraz zasadniczym zawodowym – 7,2%.

W stosunku do III kwartału 2008 r. największy wzrost stopy bezrobocia wystąpił wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (o 2,6 pkt proc.), spadek odnotowano tylko wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (o 0,3 pkt proc.).

W porównaniu z II kwartałem br. wzrost stopy bezrobocia odnotowano wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym i zasadniczym zawodowym (odpowiednio: o 1,7 pkt proc. i o 1,4 pkt proc.). Największy spadek stopy bezrobocia wystąpił wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (o 1,8 pkt proc.), a najmniejszy wśród osób z wykształceniem wyższym (o 0,5 pkt proc.).

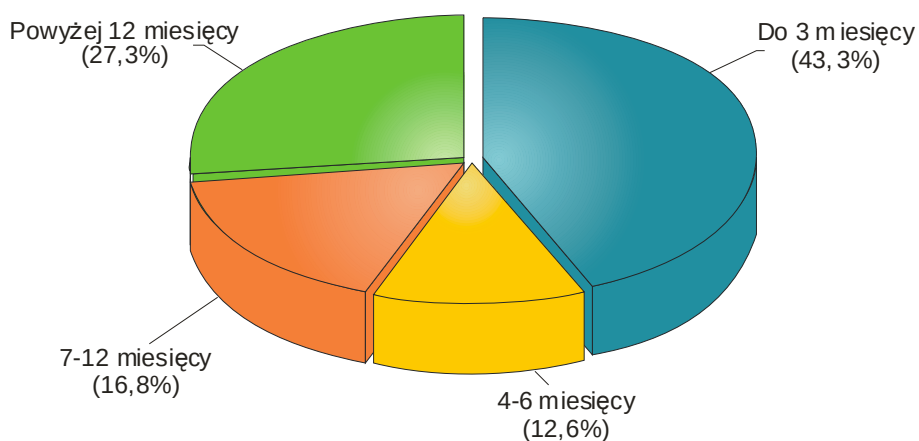
Tabl. 10. **Stopa bezrobocia według poziomu wykształcenia**

Wyszczególnienie	III kwartał 2008	II kwartał 2009	III kwartał 2009		
	w %			wzrost (+) lub spadek (–) w pkt % w stosunku do	
				III kw. 2008	II kw. 2009
O g ó ł e m	4,4	5,2	5,2	+0,8	–
Wyższe.....	2,3	2,9	2,4	+0,1	–0,5
Policealne i średnie zawodowe.....	4,0	5,5	4,9	+0,9	–0,6
Średnie ogólnokształcące..	6,6	6,3	8,0	+1,4	+1,7
Zasadnicze zawodowe	4,6	5,8	7,2	+2,6	+1,4
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe..	9,1	10,6	8,8	–0,3	–1,8

W III kwartale 2009 r. przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne wyniósł 9,9 miesiąca i był o miesiąc dłuższy niż w poprzednim kwartale. Mężczyźni poszukiwali pracy przeciętnie przez 10,3 miesiąca, o prawie miesiąc dłużej niż kobiety. Wśród mieszkańców miast i wsi przeciętny czas poszukiwania pracy wyniósł 9,9 miesiąca.

Struktura bezrobotnych według okresu poszukiwania pracy w III kwartale 2009 r.

Zbiorowość osób długotrwale poszukujących pracy (13 miesięcy i więcej) w III kwartale 2009 r. liczyła 39 tys., co stanowiło 27,3% ogółu bezrobotnych (w II kwartale br. – 25 tys., tj. 18,2%). Długotrwale bezrobocie częściej występowało wśród kobiet niż wśród mężczyzn (29,4% wobec 25,3%) oraz wśród mieszkańców wsi niż miast (28,1% wobec 26,7%).

Tabl. 11. **Udział długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych w danej grupie**

Wyszczególnienie	III kwartał 2008	II kwartał 2009	III kwartał 2009		
	w %			wzrost (+) lub spadek (–) w pkt proc. w stosunku do	
				III kw. 2008	II kw. 2009
O g ó ł e m	17,8	18,2	27,3	+9,5	+9,1
mężczyźni	8,2	15,9	25,3	+17,1	+9,4
kobiety	28,1	20,6	29,4	+1,3	+8,8
Miasta.....	19,2	20,5	26,7	+7,5	+6,2
Wieś.....	12,5	14,3	28,1	+15,6	+13,8

BIERNI ZAWODOWO

W III kwartale 2009 r. w województwie mazowieckim 1844 tys. osób pozostawało biernymi zawodowo. Osoby te stanowiły 40,2% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej (na wsi – 40,4%, w miastach – 40,0%). Nadal w zbiorowości tej przeważały kobiety – 61,7%. Większość ludności biernej zawodowo mieszkała w miastach (64,4%). Wśród biernych zawodowo, podobnie jak w poprzednich okresach, dominowały osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym – 41,4%. Osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 44,9% (w III kwartale 2008 r. – 47,0%) ogółu biernych zawodowo.

W stosunku do III kwartału 2008 r. zbiorowość biernych zawodowo zwiększyła się o 49 tys. osób, tj. o 2,7%. W skali roku odnotowano spadek liczby biernych zawodowo kobiet (o 2 tys., tj. o 0,2%), natomiast wzrost liczby biernych zawodowo mężczyzn (o 51 tys., tj. o 7,8%). Wśród mieszkańców miast odnotowano spadek liczby biernych zawodowo (o 42 tys., tj. o 3,4%), natomiast wzrost wśród mieszkańców wsi (o 91 tys., tj. o 16,1%).

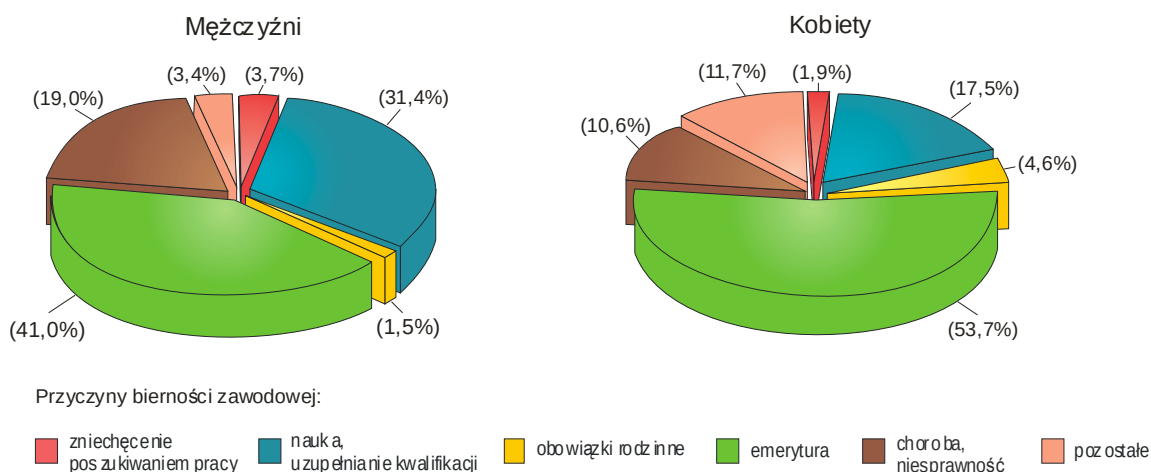
W porównaniu z II kwartałem br. ubyło w województwie 20 tys. (tj. 1,1%) biernych zawodowo. Na przestrzeni kwartału zmniejszyła się zarówno liczba biernych zawodowo mężczyzn (o 10 tys., tj. o 1,4%), jak i kobiet (o 10 tys., tj. o 0,9%). Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania wzrost liczby osób biernych zawodowo odnotowano wśród mieszkańców miast (o 7 tys., tj. o 0,6%). Liczba osób biernych zawodowo na wsi zmniejszyła się o 28 tys., tj. o 4,1%.

Tabl. 12. **Bierni zawodowo**

Wyszczególnienie	III kwartał 2008	II kwartał 2009	III kwartał 2009		
	w tysiącach			III kw. 2008 = 100	II kw. 2009 = 100
O g ó ł e m	1795	1864	1844	102,7	98,9
mężczyźni	656	717	707	107,8	98,6
kobiety	1139	1147	1137	99,8	99,1
Miasta.....	1229	1180	1187	96,6	100,6
Wieś.....	565	684	656	116,1	95,9

W III kwartale 2009 r. spośród ogółu biernych zawodowo 48,9% stanowiły osoby, które nie podejmowały pracy z powodu przebywania na emeryturze (przed rokiem – 45,5%). Kolejnymi przyczynami bierności zawodowej były: nauka i uzupełnianie kwalifikacji – 22,8%, choroba lub niesprawność – 13,8%, obowiązki rodzinne – 3,4% (rok wcześniej udziały te wynosiły odpowiednio: 22,3%, 14,4% i 5,2%). Populacja osób zniechęconych bezskutecznością poszukiwania pracy liczyła 48 tys., tj. 2,6% ogółu biernych zawodowo (w III kwartale 2008 r. – 58 tys., tj. 3,2%).

**Struktura biernych zawodowo mężczyzn i kobiet
według przyczyn bierności zawodowej w III kwartale 2009 r.**

PODSUMOWANIE

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności przeprowadzonego w III kwartale 2009 r. w stosunku do III kwartału 2008 r. wskazują na wzrost liczby pracujących przy jednoczesnym wzroście stopy bezrobocia, liczby bezrobotnych i biernych zawodowo oraz zmniejszeniu się wskaźnika zatrudnienia.

W porównaniu z III kwartałem ub. r. w populacji kobiet odnotowano takie pozytywne zmiany, jak wzrost wskaźnika zatrudnienia i liczby pracujących, podczas gdy w populacji mężczyzn nastąpił spadek. W obydwu populacjach odnotowano wzrost liczby bezrobotnych i stopy bezrobocia. Nadal jednak stopa bezrobocia dla kobiet pozostała wyższa niż dla mężczyzn.

Zmiany w stosunku do III kwartału 2008 r. nieco inaczej kształtowały się wśród mieszkańców miast i wsi. Na wsi odnotowano wzrost liczby pracujących, przy jednoczesnym spadku tej liczby wśród mieszkańców miast. W miastach nastąpił spadek liczby osób biernych zawodowo, na wsi odnotowano jej wzrost. W miastach wskaźnik zatrudnienia nadal pozostawał wyższy. Zarówno wśród mieszkańców miast, jaki i wsi, odnotowano wzrost liczby bezrobotnych i stopy bezrobocia.

Spadek stopy bezrobocia w skali roku odnotowano wśród osób w wieku 25–34 lata oraz 55 lat i więcej. Największy wzrost stopy bezrobocia wystąpił w grupie ludzi młodych w wieku 15–24 lata, a jej wartość pozostała trzykrotnie wyższa niż dla całej populacji.

W porównaniu z II kwartałem 2009 r. zwiększyła się liczba pracujących, a wzrost tej populacji wystąpił zarówno wśród mieszkańców miast, jak i wsi. Zwiększyła się też liczba bezrobotnych, a stopa bezrobocia utrzymała się na takim samym poziomie.